

## ÇANAKKALE-LAPSEKİ DOLAYININ NEOTEKTONİK İNCELEMESİ

### NEOTECTONICS OF ÇANAKKALE - LAPSEKİ VICINITY INVESTIGATION

Yasemin ESENTÜRK<sup>1</sup>, Ömer Feyzi GÜRER<sup>1</sup>

**Adress:** <sup>1</sup>Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Kocaeli-Türkiye

**E-mail:** yas\_esenturk@yahoo.com , ofgurur@kou.edu.tr

---

**Anahtar Kelimeler:** Çanakkale, Neotektonik, Neojen, Kuzey Anadolu Fay Zonu

**ÖZ** Bu çalışma, Çanakkale İli ve Lapseki İlçesi dolayının Neojen stratigrafisinin belirlenmesi ve bölgenin neotektonik özelliklerinin aydınlatılması amacıyla yapılmıştır. İnceleme alanında, Neojen öncesi bir temel ile Neojen yaşlı bir örtü istifi yer alır. Temel birimlerin en alt seviyesinde Üst Eosen yaşlı Fıçitepe formasyonu bulunur. Sedimanter dizi üste doğru taban konglomerası niteliğindeki Orta Eosen yaşlı Koyunbaba formasyonu ve Soğucak Kireçtaşı, Üst Eosen yaşlı Ceylan formasyonu şeklinde devam eder. Örtü istifi ise birbiriyle geçişli ve uyumlu karasal-sığ denizel çökeller ile temsil edilir. Çökel birimler; Alt-Orta Miyosen yaşlı, fluvial ve gölsel ortam ürünü olan Gazhanedere formasyonu, Orta-Üst Miyosen yaşlı, gölsel-sığ denizel Kirazlı formasyonu, Üst Miyosen yaşlı, gölsel bir ortam ürünü Alçitepe formasyonudur. Ayrıca bölgede, ilki Alt-Orta Miyosen diğeri Üst Miyosen-Pliyosen olmak üzere iki farklı evrede gelişmiş olan volkanik kayalar bulunur. İlk evrenin ürünü olan volkanik kayalar, çökel istifin alt düzeyleri ile geçişli kalk-alkalin nitelikli andezitten riyolite dek değişen bileşimler sergiler. İkinci evre volkanik kayalar, alkali nitelikli ve bazalt bileşimlidir. Bazaltik volkanizma, KD-GB uzanımlı mostra örneğine sahip olup kendinden önceki kayaları kesmiştir. Kuvaterner'de akarsular boyunca alüvyon ve Çanakkale Boğazı'nın doğu yamaçlarında denizel kavkılar içeren taraçalar depolanmıştır. Bölgenin yapısal ve morfolojik karakteri Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun doğrultu atım tektoniği ile Ege Bölgesi'nde egemen olan K-G yönlü gerilmenin ortak etkisinde gelişmiştir. İnceleme alanındaki faylar KD-GB uzanımlı ve oblik fay karakterine sahip olup, bu fay sistemi, Çanakkale Boğazı'nın gidişine az çok uyumludur.

**Key Words:** Çanakkale, Neotectonic, Neogene, North Anatolian Fault Zone

**ABSTRACT** This study was undertaken to define the Neogene stratigraphy of Çanakkale and Lapseki areas and neotectonic features of the region. The study area consists of a Pre-Neogene aged basement overlaid with a Neogene aged sequence. The low level of basement to be found Upper Eocene aged Fıçitepe formation. The sequence continues with Mid Eocene aged Koyunbaba Formation character basal conglomerate and Soğucak limestone and Upper Eocene aged Ceylan Formation. The sequence includes deposits from intercalated terrestrial to shallow marine sediments. The unit of the sequence is Lower-Middle Miocene aged Gazhanedere formation deposited in fluvial and lacustrine environments, Middle-Upper Miocene aged Kirazlı formation deposited in lacustrine and shallow marine environment, Upper Miocene aged Alçitepe formation deposited in a lacustrine environment. Additionally, the area covers two groups of volcanic rocks. The first group is Lower-Middle Miocene aged volcanics and the second group is Upper Miocene-Pliocene aged volcanics. The first phase of the volcanic rocks indicates a composition from calc-alkaline andesite to rhyolite intercalated with the bottom levels of the sequence. However, the second phase of the volcanic rocks shows a basaltic composition with alkaline. The basaltic volcanism intersected the older rocks and flowed on these rocks has a NE-SW trending outcrops in the study area. Alluvium along the

*streams and terraces including marine shells observed on east side of the Dardanelle Strait has been deposited in the Quaternary period. The structural and morphological features of the area have been developed under the effects of right strike-slip on the E-W North Anatolian Fault Zone and the N-S Aegean extensional system. The fault system in the study area strikes NE-SW and shows an oblique fault indicating similar trend with Dardanelle Strait.*